

KOKKONEN

Liiga-seurat ottavat mukisematta koronapassin käyttöönsä, mikä kertoo yhteiskunnan lamaantumisesta

Liiga-seurat vapautuvat uusista koronarajoituksista uudella rajoituksella, koronapassilla. Se on otettu jopa innoissaan vastaan.

Ajat ovat eriskummalliset, ja voi pohtia, milloin tämä loppuu vai loppuuko tämä milloinkaan vai onko tämä vasta alkua.

Liiga-hallien ovilla tarkastetaan nyt paitsi ottelun sisäänpääsylippu niin myös sisälle astuvan ihmisen QR-koodiin tiivistetyt terveystiedot ja siten ihmisen kelpoisuus - kriteerit, jotka valtio on asettanut - osallistua tällaisiin kansanhuveihin.

Koronapassi on otettu tai otetaan tällä tietoa käyttöön kuuden Liiga-seuran ottelutapahtumissa.

Varsinaista tutkimusnäyttöä tämän toimenpiteen tehokkuudesta tämän vallitsevan pandemian torjunnassa ei ole. No, mitäpä siitä. Koronapassi on, jos jotain, mitä mahtavin pr-työkalu. Kaikki uusi, varsinkin jos se esitellään terveysturvallisuuden parantamisen yhteydessä tässä varsin sekavassa maailman ajassamme, uppoaa kuin kuuma veitsi suihin.

Ehkä sellaista pientä, varovaisen pientä, innostuneisuutta oli havaittavissa vaikkapa TPS:n somevideoissa, joissa muistutettiin koronapassin käytöstä seuran ottelutapahtumissa. Sellainen kevyt, hieman jännityksentäyteinen hymy, että nyt olemme jonkin uuden ja progressiivisen asian äärellä.

Toki on huomioitava, että Liiga-seurat on ajettu nurkkaan. Jos aluehallintovirasto yleisötapahtumarajoituksia asettaa ja ne seurojen ottelutapahtumia koskevat, tietysti nykylainsäädännön ollessa voimassa koronapassi kannattaa ottaa käyttöön. Näin tämä rajoitustoimi legitimoidaan taitavasti.

Vaihtoehtona on siis joko pelata ilman yleisöä tai yleisön sekä passien tarkastuksen kera.

Entäs kolmas vaihtoehto, onko sellaista? Onko tosiaan ajauduttu nurkkaan?

Daron Acemoglun ja **James A. Robinsonin** yhteiskuntia ja valtioita käsittelevä, vuonna 2019 julkaistu teos *Kapea käytävä* on maailman aikaamme varsin ajankohtainen. Kirjoittajien mukaan länsimaisten demokratioiden vapaus ei ole

asioiden luonnollinen olotila.

"Valtion instituutioiden valta ja niitä säätelevät eliitit on aina haastettu vapaassa yhteiskunnassa", he kirjoittavat.

Kyse on valtion ja yhteiskunnan tasapainosta. Tasapaino vaatii aktiivista yhteiskunnan mobilisoitumista, jotta valtio ja eliitti pysyvät kurissa ja vastuuvollisina, kun valtio kehittää omia kykyjään.

Viimeisen kahden vuoden aikana valtio on kyllä kehittänyt kykyjään, kasvattanut vaikutusvaltaansa ja puuttunut yhteiskunnan toimintaan poikkeuksellisella tavalla. Kaikenlaista melko järeääkin tässä on vajaan parin vuoden ajan kokeiltu, mutta tilanne pandemian osalta on nyt lähinnä heikompi kuin se on kertaakaan ollut.

On alkanut jälleen uusi rajoituskierrös. Yhteiskunnan toimintaa rajoitetaan ja nyt rajoituksista voi "vapautua" uudella rajoituksella, koronapassilla.

Liiga-seurat ovat osa yhteiskuntaa, monella tapaa merkittävä sellainen erityisesti yleisötapahtumien järjestäjänä. Jääkiekko on iso kansanliike tässä maassa.

Seurat eivät ole asettuneet vastustamaan tai kyseenalaistamaan valtion toimia. Yhteiskunta on lamaantunut – tai lamaanutettu.

Luotetaan. Mutta tulee hetki, kun yhteiskunnan on kyettävä mobilisoitumaan, kyseenalaistamaan, vaatimaan perusteluja. Hetki, jolloin luottamus pitää kyseenalaistaa. Muuten valtio uhkaa tarttua yhteiskuntaan liian kovakouraisesti, jopa peruuttamattomalla tavalla.

Viestini kuuluu Liigalle ja seuroille: älkää antako näin helpolla pikkusormea!

Soraäänät ovat lähinnä kaikonneet. Passirajoitukset otetaan jopa ilolla vastaan. Seurat ottavat ne mukisematta käyttöön. Ihmiset suorastaan pyytävät ja vaativat niitä. *Valtio, miksi ette rajoita meitä kuten muut valtiot tekevät omille kansalaisilleen?*

Ilmeisesti ei auta kuin luottaa, naiivistikin. Kyllä päättäjät ja viranomaiset tietävät, pakkohan heidän on, yhteiskunnan ja kansalaisten parhaaksi he toimivat, eiväthän he muuten näitä päätöksiä tekisi!

Acemoglun ja Robinsonin teoria haastaa tämän käsityksen, voimakkaasti.

Liiga-hallien ovilla passien tarkistelussa konkretisoituvat nyt yhteiskunnan yleinen lamaantuminen ja toisaalta yhteiskunnan suorastaan institutionalistoinut luottamus valtioon.

Eiköhän tätä tahtia passikäytäntö saada pian lopuillekin Liiga-paikkakunnille.

24.11.2021, JUUSO

KOKKONEN